

Koillisen verkostoseminaari

11.10.2016

Hyvinvoinnin koordinaatioryhmän puheenjohtaja Ulla-Maija Vähäsarja avasi tilaisuuden. Paikalla oli noin 70 lasten ja nuorten parissa toimivaa.

Ulla-Maija esitteli Koillisen alueen monitoimijaiset verkostot (Suutarila, Tapuli, Puistola, Malmi, Jakomäki, Pukinmäki, Pihlajanmäki ja Viikki) ja Hyvinvoinnin alueellinen johtamisrakenteen (Operatiivinen johto/Hyvinvoinnin koordinaatioryhmät). Hän nosti esille, että merkityksellinen verkostotyö edellytti yhteistä tahtotilaa ja tavoitteita, verkoston arviointia pitkin matkaa ja yhteistyön haasteiden hallitsemista. Verkostoseminaareilla tavoitellaan vuoropuhelua Hyvinvoinnin koordinaatioryhmän ja alueen työntekijöiden välillä, sekä käsitellään alueelta nousevia teemoja.

Pasi Saukkonen, erikoistutkija, Tietokeskus piti alustuksen ulkomaalaistaustaisten helsinkiläisten lasten ja nuorten kotoutumisesta. Hän määritteli ensin käsitteet maahanmuuttaja, kotouttaminen ja kotoutuminen. Pasi nosti esille näkökulmia kotoutumiseen:

- Miten työmarkkinoille päästään ja siellä pysymistä tuetaan?
- Maahanmuuttajien erilaiset taustat ja ominaisuudet?
- Vieraskielisen väestön kasvu Helsingin seudulla ja haasteet siinä?
- Syntyperältään ulkomaalaisten ikärakenne?

- Vieraskielisten alueellinen jakautuminen ja polarisoituminen Helsingin alueilla
- Ulkomaalaistaustaiset lapset ja pienet tulot

- Helsinkiläislasten pienituloisuus keskittyy voimakkaasti ulkomaalaistaustaisiin lapsiperheisiin
- Erilaisilla huono-osaisuuden tekijöillä on riski kasaantua
- Suomessa huono tilanne verrattuna muihin Pohjoismaihin tarkasteltaessa alle 16 v. suhteellista köyhyyssastetta
- Ulkomaalaistaustaiset jäävät ilman peruskoulun jälkeistä toisen asteen koulutusta ja etenkin pojat
- 1. polven ulkomaalaistaustaiset ilman läheistä ystävää
- Kiusaamista koetaan muita useammin kouluissa
- Vaikeuksia keskustella vanhempiensa kanssa, sos. suhteissa hankaluuksia
- Nuorten hyvinvointi on heikompi kuin suomalaistaustaisten
- Positiivista on se, että hyvinvointi paranee kaikilta osin tarkasteltaessa toista sukupolvea.

Mietteitä ja kysymyksiä keskustelusta:

- Miten maahanmuuttajien työmarkkinoille pääsyä nopeutetaan, siellä pysymistä tuetaan?
- Miten edistetään kotoutumista silloin, kun ollaan pitkäkestoisesti/toistuvasti työelämän ulkopuolella?
- Miten edistetään "toiseen sukupolveen" kuuluvien yhdenvertaisuuden tosiasiallista toteutumista?
- Miten luodaan edellytyksiä yhteenkuuluvuuden tunteelle keskinäisistä eroista huolimatta?

Huomioita ja toiveita seminaarin osallistuneilta:

- Leikkipuisto ja päiväkotitoimintaa, sekoitettuna lapsia (suomalaisia ja ulkomaalaistaustaisia), vältetään eri ryhmittymien ja ulkomaalaistaustaisten keskittymistä yhdelle alueelle ja samoihin päiväkoteihin
- S2-opetuksen tuntimääriä lisää muillekin (ei vain valmistaville)
- Kesäkoulu maahanmuuttajataustaisille
- Neuvolassa äitiryhmä ja maahanmuuttajaäitien verkostoitumisen tukeminen
- Kielikursseja lisää
- Äidit pois kotoa ulkomaailmaan
- Hyödynnetään ja tiedotetaan aktiivisesti jo olemassa olevasta toiminnasta

Ryhmätöiden purkua/Padlet kommentteja:

- Perheille järjestettäviä ylikulttuurisia ja osallistavia sekä toiminnallisia vanhempainiltoja yhdessä alueen moni ammatillisten toimijoiden kanssa.
- Kotoklubi Kanelin mainostaminen
- Kotouttaminen on yhteisöllisyyden edistämistä, ei eriyttämistä.
- Nuorille ja vanhemmille toiminnallista yhdessä tekemistä esim. ruoanvalmistus
- Ihmisen aito kohtaaminen kiireettömästi mahdollisen verkoton kanssa sekä omien asenteiden tarkastelu ja reflektio.

- Vanhemmat mukaan lasten liikuntaharrastukseen: kysytään mitä perheet toivovat, vanhemmat verkostoitumaan liikunnan tai muun harrastustoiminnan kautta.
- Kiireettömyys: Ilon kautta kohti haasteita.
- Asiakokonaisuudet sopivina annoksina ja vähitellen.
- Äidit mukaan toimintaan.
- Tulkkien käyttöresursseja joustavammiksi.
- Jos voit olla läsnä aidosti, näet itsesi ilona toiselle ja saat takaisin hyvinvointia ja iloa
- Annetaan maahanmuuttajille aikaa sopeutua uuteen tilanteeseen
- Yhden luukun palvelumalli (yksi jakelupiste, josta lähetetään eri osa-alueiden ammattilaisten puoleen)
- Vanhempainillat toimiviksi ja toiminnallisiksi (yksipuolisen tiedottamisen voi hoitaa esim. Wilman kautta)
- Alueellisia joukkueita liikuntaan esim. jalkapallo ja matalan kynnyksen liikuntatoimintaa (Easy Sport, Fun Action, Boosti, HR09)

Verkostoseminaarissa kerrottiin myös opetusviraston monikielisistä ohjaajista, jotka työskentelevät Helsingin eri alueilla. Monikieliset ohjaajat tarjoavat tehostettua ohjausta (opintojen suunnitteluun, vapaa-ajantoimintoihin tutustumiseen, tukiverkostojen ja tuen löytämiseen jne.) maahanmuuttajaoppilaille henkilökohtaisesti ja pienryhmissä yhteistyössä koulun muun henkilöstön kanssa, tekevät yhteistyötä vanhempien kanssa, tukee kotien kasvatustyötä, moniammatillista verkostotyötä, koulujen konsultointia ja jatko-opintoihin ohjausta. Ohjaajat eivät toimi tulkkeina.

Yhteystiedot:

Ohjaaja Rage Abdirahman (Keinutie, Myllypuro, Vesala), suomen ja somalin kieli

p. 0406624969, 310 86501
abdirahman.rage@edu.hel.fi

Ohjaaja Mukhtar Abib (Mustakivi, Kallahti, Meri-Rastila, Porolahti, Puotila), suomen ja somalin kieli
p. 0406352090
mukhtar.abib@edu.hel.fi

Ohjaaja Abdi Omar (Pihlajisto, Pukinmäenkaari, Jakomäki, Pihlajamäki), suomen ja somalin kieli
p. 0406433551, 310 86568
omar.abdi@edu.hel.fi

Ohjaaja Haji Ismail (Pikku Huopalahti, Pasila, Meilahti, Käpylä), suomen ja somalin kieli
p. 0406359414, 310 83180
ismail.haji@edu.hel.fi

Ohjaaja Helal Luay (Meri-Rastila, Mustakivi, Kallahti, Keinutie, Vesala – tarvittaessa myös muut alueet), suomen ja arabian kieli
p. 0406375632, 310 86575
luay.helal@edu.hel.fi

Verkostoseminaarissa mainittu hanke:

Liikuntaviraston Kotoutumista liikunnan keinoin eli Stadin MaaLi –hanke
Rahoitus saatu Helsingin kaupunginhallitukselta vuosille 2016-2017. Hankkeen tavoitteena on turvapaikanhakijoiden kotoutumisen edellytysten ja maahanmuuttajien hyvän kotouttamisen tukeminen. Tämän osahankkeen kohdalla se tarkoittaa osallisuusmahdollisuuksien lisäämistä

liikunnan keinoin. Toimenpiteiden on tarkoitus tukea kohderyhmien toimintakykyä sekä perehdyttää heitä helsinkiläiseen vapaa-ajantoimintaan ja liikuntakulttuuriin.

Yhteystiedot: Hankekoordinaattori Saana Saarikivi, saana.saarikivi@hel.fi, p. 040 501 3582

Verkostoseminaarissa mainittiin myös toinen liikuntaan liittyvä hanke, eli Boosti, joka on liikuntaan painottuvaa kohdennettua nuorisotyötä: <http://boosti.munstadi.fi/>

Muistion kirjasi Tuire Perttilä, kuvitukset teki Aino Sutinen